

V Praze dne 19. února 2015

TISKOVÁ ZPRÁVA

Celoživotní učení v historickém prostředí: výchova, vzdělávání i osvěta

V polovině února 2015 se již podruhé za uplynulý rok sešli v prostorách Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze zástupci pedagogické veřejnosti a památkové péče, aby diskutovali o možnostech, které skýtá historické prostředí pro celoživotní učení. Zúčastněné zaujaly zvláště otázky spojené s koncepcí nově ustaveného metodického centra pro vzdělávání Národního památkového ústavu, se sídlem v Telči.

„Východiskem pro debatu se staly zkušenosti z pilotních programů tzv. památkové edukace, které byly realizovány ve spolupráci se správci státních památkových objektů nebo s odborníky na památkovou péči v letech 2013 a 2014 v rámci projektu NAKI *Vzdělávací role Národního památkového ústavu: Edukace jako nástroj zkvalitnění péče o kulturní dědictví v ČR,*“ informovala za pořadatele Hana Havlůjová z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy.

„Velmi inspirativní však byly také zkušenosti zástupců územních odborných pracovišť a památkových správ NPÚ, kteří se osvětě a edukaci dlouhodobě věnují z vlastního zájmu. Například Radim Vrla z kroměřížského pracoviště prezentoval obdivuhodné výsledky patnáctileté komunitní péče o hradní zříceniny. Pavel Macků (Telč) a Hana Pavelková (Ostrava) naznačili, že vrozený pedagogický talent lze rozvinout i navzdory školnímu formalismu a posléze zúročit i v jiné než učitelské profesi. A Dagmar Michoinová z Technologické laboratoře NPÚ představila motivace i cesty, které mohou přivést odborníky k popularizační práci,“ doplnila Hana Havlůjová.

„Už loni seminář ukázal, že na památkách ve správě NPÚ působí mnoho nadšených lidí, kteří se chtějí o své znalosti a dovednosti podělit s nejširší veřejností. Teď je jasné, že takové skvělé lidi s obrovským potenciálem máme i na územních odborných pracovištích. Organizují akce pro školy, spolupracují s dobrovolníky, píšou do místních novin. Dosud tak ovšem činili především ve svém volném čase, bez systematické podpory ze strany instituce,“ uvedla Martina Veselá, ředitelka územního odborného pracoviště NPÚ v Telči, která je zároveň hlavní řešitelkou zmíněného projektu NAKI.

„Proč by se však měli lidé garantující kvalitu památkové péče v České republice věnovat popularizaci problematiky péče o kulturní dědictví a památkových hodnot pouze na dobrovolnické bázi? Proč by nemohl NPÚ účinněji podpořit a zároveň i lépe zúročit jejich nadání a kapacity? Ptali jsme se už před třemi lety. Díky Programu aplikovaného výzkumu a vývoje národní a kulturní identity (NAKI) Ministerstva kultury ČR jsme pak mohli začít pracovat na koncepčním řešení. Chceme, aby mělo celorepublikový dopad a přispělo i ke zkvalitnění a profesionalizaci nabízených aktivit,“ doplnila Martina Veselá.

„Podařilo se například ustavit sedm regionálních edukačních center NPÚ. Fungují sice na různých místech v České republice, ale sdílejí společnou vizi. Koordinátoři center vycházejí z rozdílných vzdělávacích potřeb odborné i laické veřejnosti. Musejí také respektovat podmínky na památkách či pracovištích ve spádovém regionu. Zároveň však navzájem úzce spolupracují,“ připojila Naďa Rezková Příbylová, bývalá regionální koordinátorka edukačního centra NPÚ v Telči a současná ředitelka metodického centra NPÚ pro vzdělávání.

„Díky projektu mohou navíc koordinátoři při tvorbě a realizaci edukačních programů spolupracovat nejen s odbornými garanty památkové péče nebo správci objektů, ale také se zástupci pedagogických fakult v Praze a Brně. Do rozvoje památkové edukace se tak daří vnášet odborné přístupy, bez kterých si už nelze kvalitní a úspěšné vzdělávání, zájmové ani profesní, vůbec představit,“ dodala Naďa Rezková Příbylová.

„Podstatným krokem, který směřuje ke zlepšení systémové podpory osvěty, edukace i dalšího vzdělávání pracovníků památkové péče, je zřízení metodického centra NPÚ pro vzdělávání v Telči. Podařilo se jej ustavit letos v lednu. Existuje tak jistá záruka, že zkušenosti a kontakty nabyté díky projektu nezůstanou po jeho skončení v prosinci 2015 jen na papíře. Metodické centrum se tak stane prostředníkem mezi skutečnými špičkami v oblasti péče o kulturní dědictví a těmi, kteří jsou připraveni jejich znalosti a zkušenosti přijímat,“ připomněla dále Martina Veselá.

„Je pravda, že hodláme v letošním roce s realizačním týmem projektu maximálně spolupracovat. Především se to týká využití personálního, metodického, materiálního i technického zázemí vytvořeného v rámci projektu. Očekávání veřejnosti, kterou jsme v průběhu tří let dokázali pozitivně oslovit, nechceme zklamat,“ přitakala Naďa Rezková Příbylová.

„Z debaty na semináři však vyplynulo, že stejnou energii bude třeba věnovat internímu vzdělávání a rozvinout ho napříč odborným spektrem NPÚ. Navrhovány byly například kurzy věnované tréninku informačních a komunikačních dovedností zaměstnanců. Nebo školení pro začínající průvodce či odborné garanty vedené zkušenými specialisty,“ shrnula výsledky závěrečné diskuse Naďa Rezková Příbylová.

„Nelze si však představovat, že metodické centrum vyřeší všechny potíže naráz. Ani že tak učiní pomocí jednorázových kurzů nebo školení. Je to běh na dlouhou trať. Jedním z našich cílů je vytvořit postupně fungující systém dalšího vzdělávání pracovníků památkové péče. Začneme analýzou vzdělávacích potřeb a možností jednotlivých odborných pracovišť a památkových správ. Budeme hledat a ověřovat nejúčinnější cesty pro jednotlivá pracoviště i jimi napříč, pomůžeme zprostředkovávat inspirativní zkušenosti,“ naznačila další kroky metodického centra pro vzdělávání Naďa Rezková Příbylová.

Seminář uspořádal Národní památkový ústav ve spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy v Praze. Za NPÚ se jej zúčastnilo 23 účastníků z 11 územních odborných pracovišť, 12 pracovníků ze tří územních památkových správ a pět pracovníků generálního ředitelství NPÚ. Přítomni byli zástupci pedagogických fakult v Praze a Brně, ČVUT, Umělecko-průmyslového muzea, Národního ústavu pro vzdělávání a Klubu za starou Prahu.

Program semináře a elektronická podoba prezentací budou od konce února 2015 k dispozici na webu www.pamatkynasbavi.cz.

Kontakt

PhDr. Martina Veselá, vesela.martina@npu.cz

MgA. Naděžda Rezková Příbylová, rezkova.nadezda@npu.cz

PhDr. Hana Havlůjová, Ph.D., hana.havlujova@pedf.cuni.cz